

“Anti”-pestprotocol

Anti- Pestprotocol van de Groen van Prinstererschool

Dit Pestprotocol heeft als doel:

- Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Wij streven ernaar:

- Dat kinderen zich veilig voelen, dat ze vertrouwen hebben in de leerkrachten, in elkaar, in zichzelf en de mensen om hen heen
- Dat de kinderen de kans krijgen zo veel mogelijk op eigen niveau te presteren
- Het onderwijs zo te organiseren dat leerlingen leren samenwerken
- Dat kinderen niet alleen kennis maar ook sociale en praktisch vaardigheden leren die nodig zijn om het samenwerken met de ander mogelijk te maken
- Dat kinderen leren omgaan met gevoelens en emoties van zichzelf (en die van de ander)
- Dat kinderen leren een ander te respecteren en te waarderen.

Bij dit alles staat voorop, dat de kinderen zich veilig en geborgen voelen op de Groen van Prinstererschool zodat ze optimaal tot ontwikkeling kunnen komen. Daarom vinden wij de sfeer waarin een kind zich ontwikkelt van groot belang. De houding van onze leerkrachten is open, bemoedigend, beschermend en positief.

Het probleem dat "Pesten" heet

Pesten komt helaas overal voor. Ook op school worden kinderen gepest om uiteenlopende redenen. Binnen de school tolereren we pesten niet. Door het nemen van allerlei preventieve maatregelen proberen we zoveel mogelijk problemen te voorkomen. Wij hebben afspraken gemaakt over o.a. hoe we met elkaar omgaan, welke signaleringslijsten gebruikt worden, preventieve maatregelen, etc.

In dit protocol beschrijven we hoe te handelen als er melding wordt gemaakt of geconstateerd wordt dat er sprake is van pesten.

Pesten is anders dan plagen. Bij plagen is er sprake van een incident, waarbij de plager en geplaagde gelijk aan elkaar zijn en het geplaagde kind zich kan verweren. Bij pesten is dit niet het geval. Hierbij zijn de pester en de gepeste niet gelijk aan elkaar en heeft het gepeste kind moeite zichzelf te verdedigen.

Pesten is een terugkerend en continu proces. Kinderen kunnen nog niet zo goed op een groepssituatie reflecteren bij pestgedrag. Er bestaat hierbij het risico dat kinderen pestgedrag accepteren en het als de eigen schuld van het slachtoffer gaan zien. Pesten wordt dan als normaal beschouwd en de kinderen die gepest worden leggen zich vaak neer bij hun rol als slachtoffer. Hoe langer het duurt, hoe ernstiger de gevolgen zijn voor het gepeste kind.

Pesten gebeurt meestal niet openbaar. Het is daarom moeilijk te constateren en vaak merk je het pas als het al een tijdje aan de gang is.

Het is dan ook erg belangrijk om duidelijk en consequent te handelen. De rol van de pester, de volgers, de omstanders en de gepeste moet belicht worden.

Signalen van Pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven/ berichtjes versturen via sociale media
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren/negeren/ buitensluiten
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;
- somatische klachten.

Pesten is een probleem dat zich niet gemakkelijk laat oplossen. Pesten speelt zich vaak af in het verborgene. Dat maakt het alleen al moeilijk om er grip op te krijgen. Het is van groot belang dat alle betrokkenen pesten als een bedreiging voor een veilige leefomgeving zien.

Alle betrokkenen moeten zich bereid verklaren pesten te willen signaleren, melden, voorkomen en bestrijden, zodat er op de school een veilig klimaat ontstaat. Een middel daarvoor is dit protocol, dat door alle betrokkenen dient te worden uitgedragen en nageleefd.

Bij de aanpak van het pesten zijn 5 partijen betrokken, namelijk

- het gepeste kind
- de pester
- de klasgenoten
- de school/ de leerkracht
- de ouder(s)/verzorger(s)

Wij gebruiken de Vijfsporenaanpak van Bob van der Meer om het pesten aan het pakken. Deze aanpak richt zich gelijktijdig op alle betrokken partijen.

De vijf sporen zijn:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest

3. De ouders van het gepeste en het pestende kind steunen en de ouders van de middengroep indien noodzakelijk informeren
4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep
5. De algemene verantwoordelijkheid van de school en de professionalisering van de leerkrachten.

Toelichting op elk punt:

1. Wij luisteren naar wat er gebeurd is. We laten aan het kind merken dat hij/zij uniek is en dat we er voor hem/haar zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met het kind op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden het kind daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolggesprekken met het kind.
2. We nemen de tijd voor een gesprek met het kind. Pesten gebeurt nooit zonder reden, we vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat het kind zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat wij als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen.
3. Wij zullen de ouders op de hoogte stellen als hun kind in een peestsituatie zit. Wij zullen de tijd nemen het probleem met ouders te bespreken. Ouders zijn altijd welkom met vragen of om hun verhaal te doen.
4. We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. We praten met de groep over ieders rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en / of ouder. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen waarin ze zelf een actieve rol spelen. (deze stap kan afhangen van de gevoeligheid van het slachtoffer) Er kan gekozen worden om te werken met een steungroep vanuit de klas. Enkele leerlingen worden aangewezen om het gepeste kind te steunen en te helpen als dit nodig is.
5. Wij als school zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen onze school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Binnen onze school is Janneke van den Berg onze anti-pest coördinator. Zij is het aanspreekpunt als het gaat om pestgedrag en is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school.

Onze aanpak is gebaseerd op 3 fases.

1. *Voorkomen*
2. *Aanpak*
3. *Sanctie*

1. *Voorkomen*

Om het pestgedrag zoveel mogelijk voor te zijn hebben we als school gekozen om veel in te zetten op het voorkomen van pestgedrag. Als school doen we dit op de volgende manier:

De school:

- Stelt ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte van het pestprotocol.
- Plaatst het pestprotocol op de website van de school
- Bevordert goed pedagogisch klimaat, onder andere door expliciete lessen: *We werken met de methode Kwink die structureel in alle klassen wordt gegeven. Bij deze methode zitten de zogenaamde Kwink-slagen. Deze zijn in alle klassen zichtbaar en bekend.*
- Zorgt ervoor dat het thema pesten, jaarlijks aan de orde komt: *Tijdens de Week tegen Pesten besteden we in alle klassen aandacht aan deze week d.m.v. het materiaal wat hiervoor beschikbaar is. Tijdens deze week komt de anti-pest coördinator in de groepen 5,6,7,8 en wordt er aandacht gegeven aan het pestbeleid. De kinderen worden op de hoogte gesteld hoe ze pesten kunnen melden. Ook worden de groene brievenbussen onder de aandacht gebracht.*
- Besteden de eerste 6 weken van het schooljaar extra aandacht aan de groepsvorming d.m.v. de Gouden weken: *Tijdens deze weken worden er veel extra groepsactiviteiten gedaan in de klassen. Ook wordt er tijdens deze weken een lessenserie aangeboden door een externe partij: Grol Weerbaarheidstraining*
- Bespreekt de gedragsregels van de school en de leerkracht stelt samen met de leerlingen in de eerste week van het schooljaar gedragsregels op voor in de groep.
- Geeft in groep 8 extra lessen medialessen: Whatshappy
- Onderkent de voorbeeldfunctie, kan stelling nemen en is eenduidig in de aanpak
- Besteed aandacht aan sociale ontwikkeling door een positieve omgang van de kinderen te stimuleren en direct aandacht te besteden aan ruzies en/of conflicten.
- Zorgen we dat er in de pauzes de eigen groepsleerkracht buiten aanwezig is.
- Neemt de klachten van de kinderen en ouders serieus: *er kan voor gekozen worden om elke zes weken een gesprek met ouders te hebben om vinger aan de pols te houden. Kinderen die sociale problemen ervaren worden aangestuurd door de IB-er, leerkracht of anti-pest coördinator. Situaties worden nabesproken door bijv. het GGGG-model.*
- Leert de kinderen wat het verschil is tussen pesten/plagen en klikken/melden
- Neemt 2x in het jaar een sociogram af in de groepen 3-8 waarna deze wordt besproken en onderneemt actie (gesprek met kind en ouders) indien er zorgelijke signalen zijn.
- Faciliteert dat de leerlingen van groep 6-8 de SCOL leerlingenlijst invullen waarna deze wordt besproken en onderneemt actie indien er zorgelijke signalen zijn.
- Neemt in groep 3- 8 de SCOL lijst af waarna deze wordt besproken en onderneemt actie indien nodig.

Leefregels:

Wij hanteren 5 leefregels op onze school.

1. Ik, jij, hij of zij iedereen hoort erbij
2. Gebeurt er iets wat jij vervelend vindt, zeg dan stop hou op
3. We houden elkaars spullen netjes
4. We helpen elkaar en zorgen voor elkaar
5. Wees netjes en beleefd, zodat je het goede voorbeeld geeft.

2. Aanpak

Stappen in de aanpak van pesten, Wat doen wij bij:

Vermoeden van pesten:

- Overleggen met anti-pest coördinator, IB-er of collega
- Extra observeren in de klas en vooral met de vrije momenten
- In gesprek met ouders van de betreffende leerlingen.
- Extra aandacht in de groep: evt. lessen plagen-pestten, klassengesprek, afspraken maken met de leerling/groep over omgaan met elkaar.
- Indien er aandacht voor is in de groep: altijd binnen 2 lesweken terugkoppeling in de groep
- Notitie in Parnassys (incidentenregistratie)

Constateren/waarnemen van pesten:

- Overleggen met anti-pest coördinator
- 5 sporen beleid inzetten:
- Melding in Parnassys (incidentenregistratie)

Herhaaldelijk pestgedrag:

- Sanctie
- Gesprek met ouders
- Notitie in Parnassys (incidentenregistratie)
- Evt. hulp invoeren van externe instantie (te denken aan: SMW, schoolarts, GGZ)

3. Sancties:

- Excuses aanbieden d.m.v. een brief/tekening / hand geven en elkaar aankijken
- Strafregeles schrijven
- (tijdelijk) werken op een andere plek, buiten de groep
- Niet naar buiten tijdens de pauze
- Na schooltijd langer op school blijven
- Schorsing

Regels bij escalaties bijv. vechtpartij:

1. Naar binnen
2. Isoleren
3. Nabespreken + een van de bovengenoemde sancties opleggen.

Aanpak van onenigheid tussen leerlingen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

stap 1:

Als er onenigheid is: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Bij ongewenst gedrag zeg je: Stop hou op!

stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt), of degene doorgaat na 'Stop, hou op!' meldt hij het probleem aan de meester of juf. Medeleerlingen die zien dat er iemand gepest of genegeerd wordt melden dit ook bij de leerkrachten of de pest coördinator Mevr. J. v/d Berg.

stap 3:

De leerkracht brengt de partijen (pesters, meelopers en gepeste) bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Ook wordt er excuses gemaakt.

Als er duidelijk een regel is overtreden zal de consequentie zijn dat de leerkracht één van de bovengenoemde sancties in zal zetten.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Probeer uw eigen emoties in de hand te houden. U loopt anders kans dat uw kind gaat denken: Ik vertel het thuis maar niet, papa of mama wordt er ook verdrietig van. Dit komt vooral voor bij oudere kinderen.
- Neem uw kind serieus.
- Ga kijken in speelsituaties. Waak alleen voor overbescherming, dit werkt averechts.
- Lees boeken/bekijk filmpjes over het onderwerp.
- Geef informatie, boeken etc. aan uw kind.
- Laat uw kind alles van zich afschrijven.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken, het probleem moet ook bespreekbaar worden in de klas.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect en zelfvertrouwen vergroot worden of weer terug komen. Steunen en belonen!
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport. Misschien kan hij/zij daar in uitblinken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt en dat hij/zij niet de enige is.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociaal-vaardigheidstraining of weerbaarheidstraining.

Ouders van pester(s):

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.